

32003L0114

29.1.2004

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

L 24/58

DIREKTIVA 2003/114/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 22. decembra 2003
o spremembi Direktive 95/2/ES o aditivih za živila razen barvil in sladil

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Živilski dodatki se lahko odobrijo za uporabo v živilih le, če so skladni s Prilogo II k Direktivi Sveta 89/107/EGS z dne 21. decembra o približevanju zakonodaj držav članic o aditivih za živila, ki se smejo uporabljati v živilih, namenjenih za prehrano ljudi ⁽³⁾.
- (2) Direktiva 95/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 1995 o aditivih za živila razen barvil in sladil ⁽⁴⁾ določa seznam živilskih dodatkov, ki se lahko uporabljajo v Skupnosti, in pogoje za njihovo uporabo.
- (3) Od sprejetja Direktive 95/2/ES je prišlo do tehničnega razvoja na področju živilskih dodatkov. Navedeno direktivo je treba prilagoditi, tako da bo upoštevala ta razvoj.
- (4) Direktiva Sveta 88/388/EGS z dne 22. junija 1988 o približevanju zakonodaj držav članic o aromah za uporabo v živilih in izhodnih surovinah za njihovo proizvodnjo ⁽⁵⁾ predvideva sprejem seznama dodatkov, potrebnih za

shranjevanje in uporabo arom, ter sprejem kakršnih koli posebnih pogojev za uporabo takih dodatkov, ki so potrebni za varovanje javnega zdravja in zagotavljanje korektnih trgovine.

- (5) Zaželeno je, da se v Direktivo 95/2/ES vključijo navedeni ukrepi o dodatkih, potrebnih za shranjevanje in uporabo arom, da se izboljša preglednost in skladnost zakonodaje Skupnosti ter se proizvajalcem živil, zlasti malim in srednjim podjetjem, olajša usklajevanje z zakonodajo Skupnosti o dodatkih za živila. Poleg tega po Uredbi (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane ⁽⁶⁾, snovi za izboljšanje okusa sodijo v opredelitev „živil“.
- (6) Čeprav je treba dovoliti uporabo dodatkov, potrebnih za zagotavljanje varnosti in kakovosti arom ter njihovo lažje shranjevanje in uporabo, mora biti vsebnost dodatkov v takih aromah najmanjša dovoljena vsebnost, ki še doseže namen. Poleg tega je treba potrošnikom zagotoviti točne, zadostne in nezavajajoče podatke o uporabi dodatkov.
- (7) Prisotnost dodatkov v živilu zaradi uporabe arome je na splošno majhna in dodatek nima tehnološke funkcije v živilu. Vendar če v nekaterih okoliščinah dodatek ima tehnološko funkcijo v sestavljenem živilu, ga je treba šteti kot dodatek sestavljenega živila in ne kot dodatek arome ter zanj uporabiti ustrezne predpise za dodatek v določenem živilu, vključno s predpisi o označevanju, določenimi v Direktivi 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaj držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil ⁽⁷⁾.
- (8) V skladu z Direktivo 88/388/EGS morajo biti proizvajalci živil obveščeni o koncentracijah vseh dodatkov v aromah, da se lahko uskladijo z zakonodajo Skupnosti. Navedena direktiva tudi zahteva količinsko označevanje vsake sestavine ob upoštevanju količinske omejitve v živilu. Količinska omejitve se izrazi bodisi številčno bodisi po načelu neomejene količine.

⁽¹⁾ UL C 208, 3.9.2003, str. 30.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 3. julija 2003 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 1. decembra 2003.

⁽³⁾ UL L 40, 11.2.1989, str. 27. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 94/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 237, 10.9.1994, str. 1).

⁽⁴⁾ UL L 61, 18.3.1995, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/52/ES (UL L 178, 17.7.2003, str. 23).

⁽⁵⁾ UL L 184, 15.7.1988, str. 61. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo Komisije 91/71/EGS (UL L 42, 15.2.1991, str. 25).

⁽⁶⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1642/2003 (UL L 245, 29.9.2003, str. 4).

⁽⁷⁾ UL L 109, 6.5.2000, str. 29. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/89/ES (UL L 308, 25.11.2003, str. 15).

(9) V skladu z načelom sorazmernosti je treba in je primerno, da se za doseg osnovnega cilja zagotovitve enotnosti trga in visoke ravni varstva potrošnikov določijo predpisi za uporabo dodatkov v aromah. Ta direktiva ne presega tega, kar je potrebno za doseganje postavljenih ciljev, v skladu s tretjim odstavkom člena 5 Pogodbe.

(10) V skladu z zahtevo države članice in mnenjem Znanstvenega odbora za hrano, ustanovljenega s Sklepom Komisije 97/579/ES dne 23. julija 1997 o ustanovitvi znanstvenih odborov na področju varstva zdravja potrošnikov in varnosti hrane ⁽¹⁾, je treba hidrogenirani poli-1-decen, ki je bil odobren na nacionalni ravni v skladu z Direktivo 89/107/EGS, odobriti na ravni Skupnosti.

(11) Bifenil (E 230), ortofenil fenol (E 231) in natrijev ortofenil fenol (E 323) so v Direktivi 95/2/ES navedeni kot konzervansi v in na citrusih. Vendar sodijo v opredelitev „fitofarmaceutskih sredstev“ v Direktivi Sveta 91/414/EGS z dne 15. julija 1991 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet ⁽²⁾. Zato ne bi smeli več soditi v področje uporabe Direktive 95/2/ES. Države članice in Komisija morajo sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da ne bo pravne praznine v zvezi s temi snovmi. Čim prej je treba obravnavati dovoljenje dajanja teh snovi kot fitofarmaceutskih sredstev v promet.

(12) Znanstveni odbor za hrano je 4. aprila 2003 izjavil, da je treba začasni sprejemljiv dnevni vnos za alkilne estre p-hidroksibenzojske kisline in njihove natrijeve soli E 214 do E 219 preklicati, če se ne predložijo nobeni novi podatki o vnosu in toksičnosti.

(13) Direktivo 95/2/ES je zato treba ustrezno spremeniti.

(14) Direktiva Sveta 67/427/EGS z dne 27. junija 1967 o uporabi nekaterih konzervansov za površinsko obdelavo citrusov in o nadzornih ukrepih za kvalitativno in kvantitativno analizo konzervansov v in na citrusih ⁽³⁾ določa nadzorne ukrepe za konzervanse v in na citrusih. Ker ti konzervansi z Direktivo 95/2/ES niso več dovoljeni za uporabo v citrusih, je treba Direktivo 67/427/EGS razveljaviti.

(15) Na podlagi člena 6 Direktive 89/107/EGS so bila z Znanstvenim odborom za hrano opravljena posvetovanja o sprejetju določb, ki bi lahko vplivale na javno zdravje –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva 95/2/ES se spremeni:

1. člen 1(3)(v) se nadomesti z:

„(v) ‚stabilizatorji‘ so snovi, ki vzdržujejo fizikalno-kemično stanje živila; stabilizatorji vključujejo snovi, ki vzdržujejo homogeno razpršenost dveh ali več snovi, ki se v živilu ne mešajo med seboj, snovi, ki stabilizirajo, ohranjajo ali poudarijo obstoječo barvo živila, ter snovi, ki povečajo sposobnost vezave živil, vključno z nastankom navzkrižnih povezav med beljakovinami, ki omogočajo vezavo delcev živil v rekonstituiranih živilih;“

2. člen 3 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z odstavkom:

„1. Živilski dodatki so lahko prisotni:

(a) v sestavljenih živilih razen tistih, ki so navedena v členu 2(3), v obsegu, v kakršnem je živilski dodatek dovoljen v eni od sestavin sestavljenega živila;

(b) v živilu, kadar se doda aroma, v obsegu, v kakršnem je živilski dodatek dovoljen v aromi v skladu s to direktivo in se je prenesel v živilo preko arome, pod pogojem, da živilski dodatek nima tehnološke funkcije v končnem živilu; ali

(c) če je živilo namenjeno zgolj za pripravo sestavljenega živila, v takšnem obsegu, da je sestavljeno živilo v skladu z določbami te direktive.“;

(b) doda se odstavek:

„3. Vsebnost živilskih dodatkov v aromah se omeji do najmanjše dovoljene vsebnosti, ki je potrebna, da se zagotovi varnost in kakovost arome in omogoči njihovo shranjevanje. Poleg tega prisotnost dodatkov v aromah ne sme zavajati kupcev ali predstavljati nevarnosti za njihovo zdravje. Če ima zaradi dodajanja arome prisotnost živilskega dodatka tehnološko funkcijo v živilu, se šteje, da je to živilski dodatek in ne dodatek v aromi.“;

3. priloge se spremenijo, kakor je določeno v Prilogi k tej direktivi.

Člen 2

1. Komisija in Evropska agencija za varnost živil pred 1. julijem 2004 pregledata pogoje za uporabo dodatkov E 214 do E 219.

⁽¹⁾ UL L 237, 28.8.1997, str. 18. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2000/443/ES (UL L 179, 18.7.2000, str. 13).

⁽²⁾ UL L 230, 19.8.1991, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

⁽³⁾ UL 148, 11.7.1967, str. 1.

2. Pred 27. januarjem 2006 Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o napredku pri ponovnem ocenjevanju dodatkov. To ponovno ocenjevanje se zlasti osredotoči na E 432 do E 436 (polisorbati), pa tudi na E 251 in E 252 (nitrati) ter E 249 in E 250 (nitriti).

Člen 3

Direktiva 67/427/EGS se razveljavi.

Člen 4

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, da se:

- najpozneje do 27. julija 2005 dovoli trgovina in uporaba proizvodov, ki so skladni s to direktivo;
- najpozneje do 27. januarja 2006 prepove trgovina in uporaba proizvodov, ki niso skladni s to direktivo; vendar smejo biti proizvodi, dani v promet ali označeni pred tem datumom, ki niso skladni s to direktivo, v prometu do porabe zaloga.

O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 5

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 6

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 22. decembra 2003

Za Evropski parlament

Predsednik

P. COX

Za Svet

Predsednik

A. MATTEOLI

PRILOGA

Priloge k Direktivi 95/2/ES se spremenijo:

1. v Prilogi I:

(a) opomba 2 se nadomesti z opombo:

„2. Snovi, našete pod številkami E 407, E 407a in E 440, se lahko standardizirajo s sladkorji, pod pogojem, da je to navedeno poleg E številke in specifičnega imena.“;

(b) na seznamu dodatkov:

- se celoten vpis za E 170 nadomesti z „E 170 Kalcijev karbonat“,
- se vpisu za E 466 doda specifično ime „Celulozni gumi“,
- se vpisu za E 469 doda specifično ime „Encimsko hidroliziran celulozni gumi“;

2. v Prilogi II:

(a) se specifično ime „E 170 Kalcijevi karbonati“ povsod nadomesti z „E 170 Kalcijev karbonat“;

(b) na seznam dodatkov in največjih dovoljenih vsebnosti glede „Kakava in proizvodov iz čokolade, kakor je opredeljeno v Direktivi 2000/36/ES“ se doda:

	„E 472c Estri citronske kisline mono in digliceridov maščobnih kislin	<i>quantum satis</i> “
--	---	------------------------

(c) na seznam dodatkov in največje dovoljene vsebnosti za „Zamrznjeno in globoko zamrznjeno nepredelano sadje in zelenjavo; predpakirano, ohlajeno nepredelano gotovo sadje in zelenjavo ter predpakiran, nepredelan in olupljen krompir“ se doda:

	„E 296 Jabolčna kislina	<i>quantum satis</i> (le za olupljen krompir)“
--	-------------------------	--

(d) na seznam dodatkov in največje dovoljene vsebnosti za „Kompot iz sadja“ se doda:

	„E 440 Pektini E 509 Kalcijev klorid	<i>quantum satis</i> (samo za kompot iz sadja, razen iz jabolk)“
--	---	--

(e) na seznam dodatkov in največje dovoljene vsebnosti za „Mozzarelo in sir iz sirotke“ se vstavi:

	„E 460ii Celuloza v prahu	<i>quantum satis</i> (le za nariban sir in sir v lističih)“
--	---------------------------	---

(f) na koncu priloge se dodajo vrstice:

„UVT sterilizirano mleko	E 331 Natrijevi citrati	4 g/l
Kostanj v tekoči obliki	E 410 Gumi iz zrn rožičevca E 412 Guar gumi E 415 Ksantan gumi	<i>quantum satis</i> “

3. v Prilogi III:

A. del A se spremeni:

(a) poimenovanje „Delno pečeni predpakirani pekovski proizvodi, namenjeni za neposredno prodajo potrošniku“ se nadomesti z: „Delno pečeni predpakirani pekovski proizvodi, namenjeni za neposredno prodajo potrošniku in kruh z znižano energijsko vrednostjo, namenjen za neposredno prodajo potrošniku“;

(b) na koncu tega dela se dodata vrstici:

„Kuhani repi rakov in predpakirani marinirani kuhani mehkužci	2 000					
Snovi za izboljšanje okusa				1 500“		

B. del C se spremeni:

(a) črtajo se vrstice:

„E 230	Bifenil, difenil	Površinska obdelava citrusov	70 mg/kg
E 231	Ortofenil fenol (*)	} Površinska obdelava citrusov	12 mg/kg posamezno ali v kombinaciji, izražen kot ortofenil fenol
E 232	Natrijev ortofenil fenol (*)		

(*) Izbris E 231 ortofenil fenola in E 232 natrijevega ortofenil fenola začne veljati takoj, ko se zaradi zakonodaje Skupnosti o največji mejni vrednosti ostankov pesticidov začnejo uporabljati zahteve za označevanje živil, obdelanih s temi snovmi.“

(b) E 1105 se doda živilo:

		„Vino v skladu z Uredbo (ES) št. 1493/1999 (*) in njena izvedbena Uredba (ES) št. 1622/2000 (**)“	Pro memoria
--	--	---	-------------

(*) Uredba Sveta (ES) št. 1493/1999 z dne 17. maja 1999 o skupni ureditvi trga za vino (UL L 179, 14.7.1999, str. 1). Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1795/2003 (UL L 262, 14.10.2003, str. 1).

(**) Uredba Komisije (ES) št. 1622/2000 z dne 24. julija 2000 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 1493/1999 o skupni ureditvi trga za vino in vzpostavitvi zbirke pravil Skupnosti za enološke postopke in obravnave (UL L 194, 31.7.2000, str. 1). Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1410/2003 (UL L 201, 8.8.2003, str. 9).“

C. del D se spremeni:

(a) na koncu tega dela se dodajo naslednja živila in največje dovoljene vsebnosti:

„E 310	Propil galat	Eterična olja	1 000 mg/kg (galati in BHA, posamezno ali v kombinaciji)
E 311	Oktil galat	} Snovi za izboljšanje okusa, razen eteričnih olj	100 mg/kg (galati, posamezno ali v kombinaciji) ali 200 mg/kg (BHA)“
E 312	Dodekil galat		
E 320	Butilatiran hidroksianisol (BHA)		

(b) na seznamu živil v zvezi z E 315 in E 316 se poimenovanje „Polkonzervirani in konzervirani mesni izdelki“ nadomesti z: „Sušeni mesni izdelki in konzervirani mesni izdelki“;

4. v Prilogi IV:

(a) dodata se naslednje živilo in najvišja dovoljena vsebnost za E 338 do E 452:

		„Snovi za izboljšanje okusa	40 g/kg“
--	--	-----------------------------	----------

(b) črtata se naslednje živilo in najvišja dovoljena vsebnost za E 338 do E 452:

		„Jabolčni in hruškov most	2 g/l“
--	--	---------------------------	--------

(c) E 416 se dodata naslednje živilo in najvišja dovoljena vsebnost:

		„Snovi za izboljšanje okusa	50 g/kg“
--	--	-----------------------------	----------

(d) dodata se naslednji živila in najvišji dovoljeni vsebnosti za E 432 do E 436:

		„Snovi za izboljšanje okusa, razen tekoče arome dima in snovi za izboljšanje okusa na osnovi oljnih smol začimb (*)	10 g/kg
		Živila, ki vsebujejo tekoče arome dima in snovi za izboljšanje okusa na osnovi oljnih smol začimb	1 g/kg

(*) Oljne smole začimb se opredelijo kot izvleči začimb iz katerih se z ekstrakcijo izpareva topilo, pri čemer nastane mešanica vnetljivega olja in smolnate snovi iz začimb.“

(e) dodata se naslednje živilo in najvišja dovoljena vsebnost za E 444:

		„Aromatizirane motne alkoholne pijače z manj kot 15 vol % alkohola	300 mg/l“
--	--	--	-----------

(f) naslednji vpis v zvezi z E 551 se vstavi za seznamom živil in največjih dovoljenih vsebnosti za E 535 do E 538:

„E 551	Silicijev dioksid	Snovi za izboljšanje okusa	50 g/kg“
--------	-------------------	----------------------------	----------

(g) E 900 se dodata naslednje živilo in najvišja dovoljena vsebnost:

		„Snovi za izboljšanje okusa	10 mg/kg“
--	--	-----------------------------	-----------

(h) na seznamu živil in največjih dovoljenih vsebnosti za E 901 do E 904 se vpis: „E 903 Karnavbov vosek“ črta, za vpisom „E 904 Šelak“ pa se doda vpis v zvezi z E 903:

„E 903	Karnavbov vosek	Le kot sredstva za glaziranje – sladkorni proizvodi (vključno s čokolado) – drobnopekovskopecivo, oblitostčokolado – prigrizki – oreščki – kava v zrnju – prehranska dopolnila – sveži citrusi, melone, jabolka, hruške, breskve in ananas (samo površinska obdelava)	500 mg/kg 1 200 mg/kg (le za žvečilni gumi) 200 mg/kg 200 mg/kg 200 mg/kg 200 mg/kg 200 mg/kg 200 mg/kg“
--------	-----------------	--	---

(i) E 459 se dodajo naslednja živila in najvišje dovoljene vsebnosti:

		„Inkapsulirane snovi za izboljšanje okusa v – instant proizvodi za pripravo aromariziranega čaja in zeliščnih poparkov – aromatizirani prigrizki	500 mg/l 1 g/kg v živilih, kot se zaužijejo ali rekonstituirajo glede na navodila proizvajalca“
--	--	--	--

(j) na koncu Priloge se dodajo vrstice:

„E 907	Hidrogenirani poli-1-decen	kot sredstvo za glaziranje – sladkornih proizvodov – sušenega sadja	2 g/kg 2 g/kg
E 1505 E 1517 E 1518 E 1520	Snovi za izboljšanje okusa Gliceril diacetat (diacetin) Gliceril triacetat (triacetin) Propan-1,2-diol (propilen glikol)	Trietil citrat	3 g/kg iz vseh virov v živilih, kot se zaužijejo ali rekonstituirajo glede na navodila proizvajalca; posamezno ali v kombinaciji. V primeru pijač, je najvišja dovoljena vsebnost E 1520 1 g/l.
E 1519	Benzilni alkohol	Snovi za izboljšanje okusa za – likerje, aromatizirana vina, aromatizirane pijače na osnovi vina in aromatizirane mešane pijače na osnovi vina – sladkorni proizvodi, vključno s čokolado in drobnim pekovskim pecivom	100 mg/l 250 mg/kg iz vseh virov v živilih, kot se zaužijejo ali rekonstituirajo glede na navodila proizvajalca“

5. v Prilogi V:

(a) na koncu Priloge se doda vrstica:

„E 555	Kalijev aluminijev silikat	V E 171 titanov dioksid in E 172 železovi oksidi in hidroksidi (največ 90 % v razmerju do barvila)“
--------	----------------------------	---

(b) za E 468 se doda ime „Zamrežena natrijev karboksimetil celuloza“;

6. v Prilogi VI:

(a) v uvodni opombi se za prvim pododstavkom vstavi pododstavek:

„Formula in hrana za dojenčke in male otroke ter začetne formule smejo vsebovati E 1450 natrijev oktenilsukcinat škroba, kar je posledica dodajanja vitaminskih proizvodov ali pripravkov polinezasičenih maščobnih kislin. Prenos E 1450 v proizvodu, ki je pripravljen za uporabo, ne sme biti večji od 100 mg/kg iz vitaminskih proizvodov in 1 000 mg/kg iz pripravkov polinenasičenih maščobnih kislin.“;

(b) v delu 4

— se naslov nadomesti z besedilom:

„ŽIVILSKI DODATKI, RAZEN BARVIL IN SLADIL, DOVOLJENI V ŽIVILIH ZA POSEBNE ZDRAVSTVENE NAMENE, KAKOR SO OPREDELJENI V DIREKTIVI 1999/21/ES (*)

(*) Direktiva Komisije 1999/21/ES z dne 25. marca 1999 o živilih za posebne zdravstvene namene (UL L 91, 7.4.1999, str. 29).“

— tabeli se doda besedilo:

„E 472c	Estri citronske kisline mono in digliceridov maščobnih kislin	7,5 g/l, prodano kot prah 9 g/l, prodano kot tekočina	Od rojstva naprej“
---------	---	--	--------------------